

Het Trans-Europees Transport Netwerk

De TEN-T's

in Europa

De realisatie in Europa van talrijke TEN's van allerlei aard en waarbij deze van het luik Transport een zeer belangrijke is, vormt zowat één van de belangrijkste thema's in de politiek van de Commissie ter realisatie van deze éénheidsmarkt.

In dit kader heeft de Europese Unie onder de leiding van de Europese Commissie een Transeuropees Netwerk opgezet. Zij liet zich hierbij inspireren door de realisaties van de hoge snelheidslijnen in verschillende Europese landen waarbij de UIC, de CER (Community of European Railways) en een high level werkgroep van de Europese Commissie aan de basis lagen.

In een eerste deel van het artikel wordt de evolutie geschetst. In de volgende delen worden de corridors en prioriteitsassen aangegeven.

1. Historiek van de ontwikkeling van de TEN-Transport.

In de loop van vijftien jaar heeft het Trans-Europees Transport Netwerk een grote evolutie gekend.

Aangepast aan de ontwikkeling van de Europese Gemeenschap, de nieuwe inzichten op het gebied van de economie en de doorgedreven zorg voor het milieu zijn 4 belangrijke etappes te onderscheiden:

- een eerste stap vond plaats in 1993 met het verdrag van Maastricht. Hierbij werd voor het eerst het TEN-Netwerk geïntroduceerd.
- een tweede stap vond plaats in 1994 te Essen. Daar werden de 14 prioriteitsassen vastgelegd in het toenmalige Europa van de 15 landen.
- een derde stap gebeurde op de Ministeriele conferenties van Kreta in 1994 en te Helsinki in 1997. Daar werden tien Pan-Europese corridors en gebieden voorgesteld. De visie die met het opstellen van deze corridors gepaard ging werd niet beperkt tot de Europese Unie op dat ogenblik maar men keek verder in de toekomst en het transportgebeuren in het ganse werelddeel Europa werd erbij betrokken. Door de uitbreiding van de Europese Unie liggen deze corridors nu hoofdzakelijk binnen de EU zelf en zijn zo delen ge-

worden van het TEN-Netwerk. Slechts enkele overblijvende stukken van deze Pan-Europese corridors bevinden zich in de Balkan landen, in Rusland en Turkije en in wat we de "Nieuwe Westerse Onafhankelijke Staten-New Independent Western States of NIWS" noemen, namelijk Wit-Rusland, Moldavië en Oekraïne.

- een vierde stap vond plaats in juni 2004 te Santiago de Compostella. Daar werd beslist een "high level group" op te richten. Die zou bestaan uit de 25 lidstaten samen met Bulgarije en Roemenië, de 25 buurlanden van het nieuwe Europa waaronder de voornaamste zijn Rusland, de Balkanlanden, Turkije en de NIWS, alsook uit de financiële instellingen zoals de Europese Investeringsbank (EIB), de Europese Bank voor Reconstructie en Ontwikkeling (EBRD) en de Wereldbank.

De voornaamste taak van deze werkgroep bestaat erin prioriteitsassen met deze nieuwe buurlanden vast te leggen, alsook de financiële middelen voor de uitvoering ervan te begroten en te zoeken.

2. De huidige omvang van het TEN-Transport Netwerk.

Het TEN-T netwerk bestaat nu uit 75.200 km wegen, 78.000 km spoorwegen, 330 luchthavens, 270 internationale zeehavens en 210 binnenhavens. Hierbij komen ook de trafiek management systemen.

Het totale nodig geacht budget voor de realisatie van het TEN-T netwerk met als horizon 2020 wordt geschat op 600 miljard Euro, terwijl voor de prioriteitsassen 225 miljard Euro voorzien wordt. Dit alles moet gefinancierd worden door nationale fondsen, Europese fondsen, EIB-leningen (European Investment Bank) en de private sector.

De Europese Commissie kwam tot nu toe slechts beperkt tussen in het TEN-T budget voor ongeveer 600 miljoen Euro jaarlijks wat overeenkomt met ongeveer 10% van de kosten van de belangrijkste projecten.

3. De Pan-Europese corridors

Hierna volgt de lijst van de tien Trans-Europese weg- en spoorwegcorridors die tijdens de Ministeriële conferenties van Kreta 1994 en te Helsinki 1997 voorgesteld werden:

- Corridor I:
Tallinn – Riga – Kaunas – Warschau met een vertakking Riga – Kaliningrad – Gdansk
- Corridor II:
Berlijn – Warschau – Minsk – Moskau – Niznij Novgorod
- Corridor III:
Dresden/Berlijn – Wroclaw – Lviv – Kiev
- Corridor IV:
Dresden/Nurnberg – Praag – Bratislava/Wenen – Boedapest – Arad – Sofia – Istanbul met de vertakkingen Arad – Boekarest – Constanta en Sofia – Thessaloniki
- Corridor V:
Venetië – Trieste/Koper – Ljubjana – Boedapest – Uzgorod – Lviv met drie vertakkingen Rijeka – Zagreb – Boedapest, Ploce – Sarajevo – Boedapest en Bratislava – Zilina – Uzgorod.
- Corridor VI:
Gdansk – Grudziask/Warschau – Katowice – Zilina met twee vertakkingen Grudziadz –

Poznan en Katowice – Ostrava – Breclav/Brno

- Corridor VII:
de Donau waterweg
- Corridor VIII:
Dures – Tirana – Skopië – Sofia – Varna/Burgas
- Corridor IX:
Helsinki – St.Peterburg – Pskow/Moskau – Kiev – Ljubasevka – Chinisiau – Boekarest – Alexandropoulos met twee vertakkingen Klaipeda/Kaliningrad – Vilnius – Minsk – Kiev en Ljubasevka – Odessa
- Corridor X:
Salzburg – Ljublana – Zageb – Belgrado – Nis – Skopie – Veles – Thessaloniki met vier vertakkingen Graz – Maribor – Zagreb, Boedapest – Novi Sad – Belgrado, Nis – Sofia en Veles – Florina

4. De Trans-Europese prioriteitsassen

Een fundamentele revisie van de oorspronkelijke 14 prioriteitsassen van het TEN-T netwerk werd ingeleid in 2001. Deze herziening was nodig door de uitbreiding van Europa met 10 nieuwe lidstaten en ook door vertragingen die de oorspronkelijke projecten opgelopen hadden. Bovendien was er beslist de grensoverschrijdende projecten beter te ondersteunen en belangrijke flessenhalzen in de afwikkeling van de trafiek te reduceren.

Er werd ook voorrang verleend aan milieu vriendelijke transporten modi zoals spoorwegen en binnenvaart. Deze herziening werd afgesloten in april 2004 waarbij de TEN-T richtlijnen en financiële regelgeving op punt werden gesteld.

Onder meer werd een subsidiëring van 20% in plaats van de oorspronkelijke 10% aangenomen voor grensoverschrijdende projecten en van de nieuwe 30 prioriteitsassen zijn er 22 spoorwegprojecten.

Hieronder de lijst van de Trans-Europese prioriteitsassen:

1. Spoorwegas Berlijn – Verona/Milaan – Bologna – Napels – Messina – Palermo
2. Hoge snelheid spoorwegas Parijs – Brussel – Keulen – Amsterdam – Londen

3. Hoge snelheid spoorwegas in Zuidwest Europa
4. Oostelijke hoge snelheid spoorwegas
5. Betuwe lijn
6. Spoorwegas Lyon – Trieste – Divaca/ Koper – Divaca – Ljubljana – Boedapest – tot de grens met Ukraine
7. Autostrade Igoumenitsa/Patras – Athene – Sofia – Boedapest
8. Multimodale as Portugal / Spanje met Europa
9. Spoorwegas Cork – Dublin – Belfast – Stranraer
10. Luchthaven Malpensa
11. Vaste verbinding Öresund
12. Noordse driehoek spoorwegen / wegvervoer as
13. Wegvervoeras in de UK
14. West coast main line in de UK
15. Galileo
16. Goederen spoorwegas Sines – Madrid – Parijs
17. Spoorweg as Parijs – Straatsburg – Stuttgart – Wenen – Bratislava
18. Waterwegas Rijn/Maas – Main – Donau
19. Hoge snelheid spoorwegas met interoperabiliteit op het Iberisch schiereiland
20. Fehmarn Belt spoorwegas
21. Wegvervoer over zee
22. Spoorwegas Athene – Sofia – Boedapest – Wenen – Praag – Nürnberg/Dresden
23. Spoorwegas Gdansk – Warschau – Brno/Bratislava – Wenen
24. Spoorwegas Lyon/Genua – Basel – Duisburg – Rotterdam/Antwerpen
25. Autostrade Gdansk – Brno/Bratislava – Wenen
26. Spoorweg/Wegvervoeras Ierland/Uk/continentaal Europa
27. “Rail Baltica”as Warschau – Kaunas – Riga – Tallinn – Helsinki
28. “Eurocaprail” op de spoorweg as Brussel – Luxemburg – Straatsburg
29. Spoorweg as op de Ionische/Adriatische intermodale corridor

30. Binnenvaart waterweg Seine – Schelde

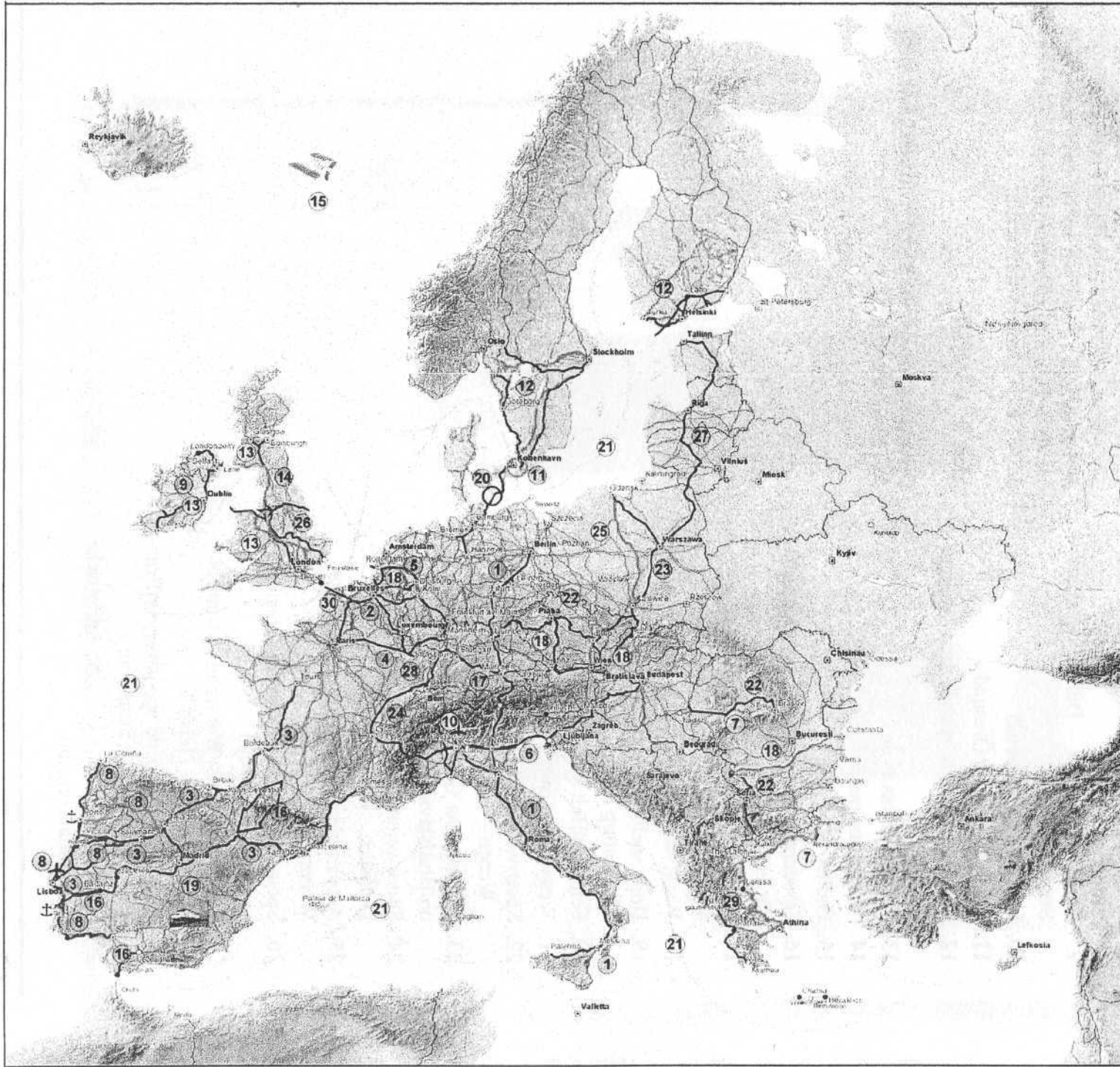
5. Besluit

Het Witboek “Het Europese vervoersbeleid tot het jaar 2010: tijd om te kiezen” was zeker de stimulans om deze nieuwe visie voor het transport in Europa door te drukken.

Ook voor ons land is deze nieuwe strategie van groot belang, niet alleen voor de beëindiging van belangrijke hoge snelheidsprojecten op ons net, maar tevens voor de verdere ontsluiting van de haven van Antwerpen en de modernisering van de as Brussel-Luxemburg die op de lijst van de 30 TEN-T assen voorkomen.

tekst: Ir. R. Malfait

Opmerking: op pagina 8 treft men een kaart met de TEN-T-assen aan.

Trans-European Transport Network and TEN-T priority projects

TEN-T priority projects

- Road
- Railway
- Inland waterway
- Motorway of the sea
- Airport projects
- Port projects

TEN-T network

- TEN-T Road
- TEN-T Railway
- TEN-T Inland waterway

Project section numbers

- Road project
- Railway project
- Multimodal project
- Inland waterway project
- Motorway of the sea
- Airport
- Galileo

